

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Discriptive Research) เพื่อศึกษาโครงสร้างการบริหาร ปัญหา และความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งทัศนะของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ การสังเกตการณ์ และเยี่ยมชมสถาบัน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ

กลุ่มบุคคล ได้แก่ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 25 สถาบัน
กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาไทย และผู้เคยเป็น
ผู้บริหารในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

กลุ่มข้อมูล ได้แก่ เอกสารงานวิจัยต่าง ๆ การสำรวจรวมทั้งการเยี่ยมชมสถาบันทั้ง
25 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 แบบ คือ แบบสัมภาษณ์ และ แบบสำรวจ

1. แบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากหนังสือต่าง ๆ

1.2 ศึกษาเนื้อหาของบทสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ ตลอดจนภูมิหลังของผู้ที่จะสัมภาษณ์ แล้วนำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

1.3 ลักษณะของบทสัมภาษณ์ เป็นบทสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ดังนี้

1.3.1 ปัญหาต่าง ๆ เช่น การบริหาร การเงิน การลงทุน วิชาการ

บุคลากร นักศึกษาและอื่น ๆ

1.3.2 ความต้องการที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนพึงประสงค์

1.3.3 ความคาดหวัง แนวโน้ม และทิศทางในอนาคต

2. แบบสำรวจสถาบัน

แบบสำรวจสถาบันเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ศึกษา สถานภาพทางกายภาพ โดยวิธีการสังเกต และสอบถามข้อมูลของสถาบันในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน ซึ่งเป็นข้อมูลกลางในการวิจัยบทบาทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในโครงการวางแผนอุดมศึกษาระยะยาว (15 ปี) ของทบวงมหาวิทยาลัย

- 2.1 แบบสำรวจทั่วไป
- 2.2 หลักสูตร และการเรียนการสอน
- 2.3 ข้อมูลด้านอาจารย์
- 2.4 ข้อมูลด้านนักศึกษา
- 2.5 ข้อมูลผู้บริหาร
- 2.6 ข้อมูลกรรมการสภาสถาบัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์เอกสาร เพื่อศึกษาโครงสร้างการบริหาร การดำเนินงานและสถานต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยใช้เอกสารที่สามารถจะค้นพบได้ในปีการศึกษา 2531 ได้แก่ ระเบียบประจำปี รายงานประจำปี คู่มือนักศึกษา และเอกสารอื่น ๆ
2. การสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาพปัญหา และความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยการสัมภาษณ์บุคคล 2 กลุ่ม ๆ คือ ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาของไทย เช่น อดีตนายกรัฐมนตรี ผู้บริหารปัจจุบัน หรือ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกันดีในวงการอุดมศึกษาไทย
3. การสำรวจสถาบัน เพื่อศึกษาสถานภาพทางกายภาพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในทุกด้าน ตามแบบสำรวจสถาบันพร้อมทั้งได้ขอข้อมูลบางอย่างเพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เนื่องจากงานวิจัยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเพื่อวางแผนอุดมศึกษาระยะยาว (15 ปี) ของทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้วิจัยจึงใช้หนังสือขอความร่วมมือและแนะนำตัวจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์ หัวหน้าโครงการวิจัย เพื่อนัดหมายและติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่จะสัมภาษณ์และการเยี่ยมชมสถาบัน
2. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือและแนะนำตัวไปดำเนินการติดต่อกับทางสถาบันด้วยตนเอง เพื่อนัดหมายเวลาในการสัมภาษณ์และเยี่ยมชมสถาบัน
3. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในต่างจังหวัด ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ทางไกลติดต่อล่วงหน้า พร้อมทั้งส่งหนังสือขอความร่วมมือและแนะนำตัวทางไปรษณีย์ เพื่อกำหนดวันสัมภาษณ์และเยี่ยมชมสถาบัน

ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อ และเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ซึ่งได้รับความร่วมมือด้วยดีทุกสถาบัน โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 24 มกราคม 2533 ถึงวันที่ 5 เมษายน 2532 รวมระยะเวลาดำเนินงานทั้งสิ้น 11 สัปดาห์ในการสัมภาษณ์ และเยี่ยมชมสถาบัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และนำเสนอ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร นำมาวิเคราะห์แล้วนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยายในรูปความเรียงและตาราง
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเสนอในรูปความเรียง
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจสถาบัน สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)